

INLEIDING.

=====

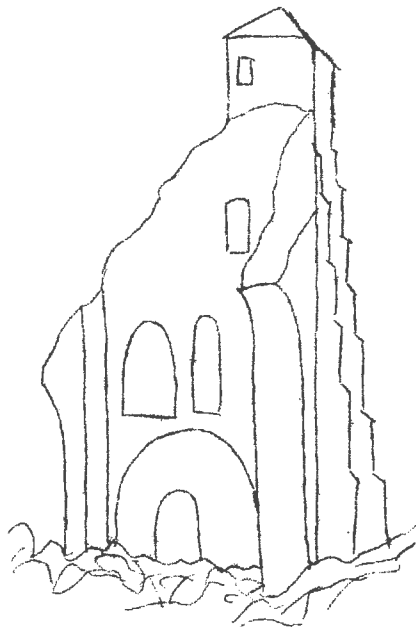
De laatste jaren is de studie en de kennis van de landschapsonwikkeling in de volle belangstelling komen te staan. De mensen weten dat het landschap, zoals ze het rondom zich zien, er niet altijd zo heeft uitgezien. Men heeft allerhande verhalen horen vertellen over het vroegere uitzicht van de omgeving waarin men woont. De mensen uit de Polderstreek hebben gehoord dat het land dat ze nu bewerken, eens door de zee overstroomd is geweest. Dan stellen ze zich onvermijdelijk de vraag wanneer dat geweest is, hoe het land dan weer droog gekomen is, hoe het bewoond is geraakt en hoe het in cultuur is genomen als weiland en akkerland. Men wil ook graag iets meer weten over zijn dorp, hoe en wanneer het ontstaan is en hoe het gegroeid is.

Om voor een deel aan deze groeiende belangstelling van onze mensen voor hun streek tegemoet te komen, hebben we deze verhandeling over Dudzele opgesteld. We mogen wel zeggen dat hiermede een grote leemte opgevuld wordt. Immers, in verband met de historisch-geografische ontwikkeling van de belangrijke gemeente Dudzele, is er tot nog toe geen detailwerk gepubliceerd. Het werd dus meer dan tijd dat de ontwikkeling van Dudzele nauwkeurig onderzocht en naar voor gebracht werd. De gegevens van deze verhandeling hebben we genomen uit het historisch-geografisch werk dat we, in het kader van ons licentiaat in de Aardrijkskunde, opgesteld hebben over de omgeving van Damme (1). Dudzele is één van de gemeenten die in genoemd werk bestudeerd zijn geworden.

Het is nu onze bedoeling de vele in dit werk verspreid staande gegevens over de ontwikkeling van Dudzele samen te brengen en tot een min of meer aansluitend geheel te maken. We zullen ons vooral houden bij de feiten, zonder uit te weiden over de werkwijzen en redeneringen die tot deze feiten geleid hebben. Zo hopen we een voor iedereen verstaanbaar overzicht te kunnen geven van het ontstaan en de groei van Dudzele.

(1) Polder- en Zandstreek in de omgeving van Damme. Een studie over de ontwikkeling van het kultuurlandschap. Licentiaatproefschrift. Gent, 1966.

Laten we eerst nog de gemeente Dudzele voorstellen. Het is één van de belangrijkste poldergemeenten ten noorden van Brugge. De huidige oppervlakte bedraagt bijna 2.600 ha. Daarop leven ongeveer 2.300 mensen. Tot het einde van de 18de eeuw was het Brugse Vrije verdeeld in ambachten, waarvan er één Dudzele als hoofdplaats had. Gedurende de Franse overheersing werd Dudzele een zelfstandige gemeente, die zich uitstreekte van de Ronsaartbeek in het oosten, tot de Dulleweg in het westen. Na het graven van het Boudewijnkanaal omstreeks 1900, werd het gemeentegebied tot zijn huidige omvang herleid, waarbij dit kanaal nu de westgrens vormt. De parochie Dudzele bestaat al sedert het begin van de middeleeuwen en heeft altijd een belangrijke invloed gehad op de omgeving. Zo is bijvoorbeeld de parochie Koolkerke ontstaan uit de parochie Dudzele. In deze verhandeling zullen we het oud gebied Dudzele behandelen en ons, waar nodig, ook met de omgeving bezig houden. Gans het gebied behoort tot de Polderstreek en heeft als zodanig volledig de typische ontwikkeling van de polderbodem meegemaakt, waarbij de zee een grote rol heeft gespeeld.

Romaanse torenruïne van Dudzele